

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи

Handwritten signature

Наталія Милош Сердова

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
комунального закладу освіти
"Магдалинівська спеціальна школа"
Дніпропетровської обласної ради"
на 2022/2023 навчальний рік

Схвалено
педагогічною радою
від 31.08.2022 протокол № 1

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.
2. Вимоги до осіб, які розпочинатимуть здобуття початкової освіти та базової освіти.
3. Загальний обсяг навчального навантаження.
4. Опис очікуваних результатів навчання за освітньою програмою.
5. Перелік навчальних програм.
6. Форми організації освітнього процесу
7. Опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.
8. Структура навчального року.

1. Пояснювальна записка

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма схвалена педагогічною радою школи (протокол від 31.08.2022 р. № 1) та затверджена директором (наказ від 01.09.2022 № 53).

Початкова освіта передбачає поділ на 2 цикли: 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку і потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами і можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я, продовження навчання в професійно-технічних училищах.

Освітня програма, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5-9 класах спрямовується на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

2.Вимоги до осіб, які розпочинатимуть здобуття початкової та базової освіти

Вимоги до дітей з інтелектуальними порушеннями, котрі розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Предметні компетентності для дітей з різним рівнем інтелектуальних порушень мають диференційований характер (для дітей з легким та помірним ступенем). Програмові компетенції для дітей з помірним ступенем інтелектуального порушення виокремлено під спеціальним позначенням. Зміст навчання добирається індивідуально, у відповідності до пізнавальних можливостей.

Початкову освіту в першому класі здобуватимуть діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося шість- сім років. Зберігаючи наступність, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Учні 5 класу продовжуватимуть здобуття Базової середньої освіти здобувається після закінчення 4 класу, які досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті, що підтверджено відповідним документом.

3.Загальний обсяг навчального навантаження

	2-А клас		2-Б клас		3 клас		4 клас	
	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік
Мовно-літературна галузь	8	280	4	140	8	280	8	280
Математична освітня галузь	4	140	2	70	4	140	4	140
Технологічна Інформативна	2	70	4	140	2	70	2	70
Я досліджую світ (соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична	4	140	5	175	4	140	4	140
Мистецька	3	105	3	105	3	105	3	105
Фізкультурна	3	105	3	105	3	105	3	105
Всього інваріант.	24	840	21	735	24	840	24	840
Додаткові години								
Корекційно-розвиткова робота:								
Ритміка	1	35	1	35	1	35	1	35
Соціально-побутове орієнтування	2	70	-	-	2	70	2	70
Лікувальна фізкультура	1	35	-	-	1	35	1	35

Психомоторний та сенсорний розвиток	-	-	4	140	-	-	-	-
Альтернативна комунікація	-	-	2	70	-	-	-	-
Всього варіативна	4	140	7	245	4	140	4	140
Разом	28	980	28	980	28	980	28	980
Всього 2-4 класи	112 години на тиждень, 3920 год на рік							

Варіативна складова навчального плану використовуватиметься на збільшення годин інваріантної та варіативної складової.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

4.Опис очікуваних результатів навчання за освітньою програмою

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Перелік освітніх галузей за змістовими лініями

Освітню програму 1-4 класів укладено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна,

математична,

природнича,

технологічна,

інформативна,

соціальна і здоров'язбережувальна,

громадянська та історична, мистецька, фізкультурна.

Освітня галузь «Мовно-літературна» з урахуванням вікових особливостей учнів реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українське літературне читання».

Освітня галузь «Математична» реалізується через навчальний предмет «Математика».

Освітня галузь «Природнича, Соціальна і здоров'язбережувальна, Громадянська та Історична» реалізується через інтегрований навчальний предмет «Я досліджую світ».

Освітня галузь «Мистецька» реалізується через навчальні предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Технологічна» реалізується через навчальний предмет «Трудове навчання».

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується навчальним предметом «Фізична культура», крім того, фізичне виховання здійснюється на корекційно-розвиткових заняттях з ритміки та лікувальної фізкультури, в позаурочний час та під час ранкової гігієнічної гімнастики з урахуванням стану здоров'я дітей під наглядом медичних працівників школи.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предмету «Фізична культура», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Години з фізичної культури в 1-4х класах не входять до гранично допустимого навантаження на учня.

Корекційно-розвиткові заняття. Навчальний план обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси: «Соціально-побутове орієнтування», «Лікувальна фізкультура», «Ритміка», «Розвиток мовлення». Корекційно-розвиткові заняття проводяться в другу половину дня і мають окремий розклад.

Години з корекційно-розвиткових занять в 2-4-х класах не входять до гранично допустимого навантаження на учня.

Корекційно-розвиткові заняття з соціально-побутового орієнтування, лікувальної фізкультури, ритміки, розвитку мовлення проводяться без поділу класу на групи. Згідно рішення педагогічної ради школи (протокол від 31.08.2022р. №1) корекційно – розвиткові заняття не оцінюються. Облік занять здійснюється на сторінках класного журналу.

Корекційно-розвиткові логопедичні заняття проводяться в групах та індивідуально. Згідно рішення педагогічної ради школи (протокол від 31.08.2022р. №1) групи комплектуються з урахуванням однорідності мовних та інтелектуальних вад. Тривалість групових занять 35-40 хвилин, індивідуальних – 15 - 20 хвилин. Облік логопедичних занять здійснюється в окремому журналі, логопедичні заняття не оцінюються.

Додаткові години на освітні галузі, враховуючи психофізичні особливості розумово відсталих дітей, наявність технічної бази школи та педагогічних кадрів, наступність у вивченні дисциплін, бажання батьків та рішення педагогічної ради школи (протокол від 31.08.2021р. №1) використовуються на предмети інваріативної складової.

У випадках, коли здобувачі освіти мають ускладнені вади психофізичного розвитку, дисграфію, дислексію, акалькулію, дискалькулію і не можуть

засвоїти програму з окремих предметів, педагогічна рада школи за поданням психолого-педагогічного консилиуму приймає рішення про переведення таких дітей на навчання за індивідуальними навчальними програмами.

Індивідуальні навчальні програми розробляються вчителем на основі навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, та освітньої програми закладу освіти, розглядаються педагогічною радою і затверджуються директором школи. Навчальні досягнення таких здобувачів освіти оцінюються за обсягом матеріалу, визначеного індивідуальною навчальною програмою.

З метою формування читацької компетентності та елементарних знань з мови і правопису, забезпечення початкового рівня комунікативної компетентності з урахуванням інтересів і можливостей учнів початкових класів у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) у 2-4 класах виділено години для збільшення годин вивчення предметів інваріантної складової, а саме по 1 годині для вивчення предмету «Літературне читання».

З метою розвитку художньо – творчих здібностей учнів, уяви, фантазії у 2-4 класах для дітей з інтелектуальними порушеннями легкого ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено по 1 годині для вивчення предметів інваріантної складової, а саме «Образотворчого мистецтва».

З метою розвитку художньо – творчих здібностей учнів, уяви, фантазії у 2 класі для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено 1 годину для вивчення предметів інваріантної складової, а саме «Образотворчого мистецтва», 2 години для вивчення предметів інваріантної складової «Предметно-практичне навчання».

З метою формування просторово-часових орієнтувань; корекції пізнавальної активності шляхом систематичного цілеспрямованого розвитку у дітей сприйняття кольору, форми, величини; розвитку слухового сприймання; виправлення недоліків моторики; корекції зорово-моторної координації; збагачення словникового запасу дітей; формування комунікативної діяльності, розвитку та корекції мовлення дитини, формування навичок соціальної адаптації та соціалізації, формування цілеспрямованості рухів і дій у 2 класі для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено 1 годину для вивчення предмету варіативної складової складової, а саме «Психомоторний та сенсорний розвиток».

Зміст програми має потенціал для формування у школярів з інтелектуальними порушеннями таких **ключових компетентностей**:

- володіння державною мовою; що передбачає елементарні уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження;

- можливість спілкуватися рідною мовою (в межах пізнавальних можливостей), що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;

- математична компетентність, що передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, що передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- соціально-трудової компетентності, що передбачає формування трудових умінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудової діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності;

- екологічна компетентність, що передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування життєво необхідними базовими уміньми і навичками, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство;

- громадянські та соціальні компетентності, що передбачає уміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі;

- основи фінансової грамотності, що передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослим та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями, регулювати власну поведінку. Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньо-предметні та міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 6-9 - х класів для дітей з інтелектуальними порушеннями легкого ступеню та його детальний розподіл на тиждень окреслено у навчальному плані.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти складається з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література».

Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальний предмет «Математика».

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через навчальні предмети «Природознавство» в 6 – 9-му класах, «Географія» в 6 – 9-му класах та «Фізика і хімія у побуті» в 7 – 9-му класах.

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальний предмет «Історія України» в 7 – 9-му класах.

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через навчальні предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» в 5 – 8-му класах.

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання» та «Інформатика» в 5 – 9-х класах. Навчання групи учнів 6 класу з трудового навчання здійснюється за авторською програмою (укладач Гаврюш В.О.) - «Декоративно ужиткове мистецтво» (наказ МОН України від 24.06.2014 р. № 750). Навчання учнів 5, 8 та 9 класів організовується з урахуванням інтересів та психофізичних можливостей вихованців, місцевих умов, потреб у робітничих кадрах, можливостей працевлаштування випускників, продовження їх навчання в спеціальних групах професійно-технічних закладів.

Для занять з трудового навчання в 5 – 9-х класах учні класу на групи не діляться.

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура», крім того, фізичне виховання здійснюється на корекційно – розвиткових заняттях з лікувальної фізкультури, в позаурочний час та під час ранкової гігієнічної гімнастики з урахуванням стану здоров'я дітей під наглядом лікарів школи.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальний план обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси: «Соціально-побутове орієнтування», «Лікувальна фізкультура (Ритміка)», «Розвиток мовлення»;

Корекційно – розвиткові заняття з соціально-побутового орієнтування, лікувальної фізкультури (ритміка), розвитку мовлення проводяться без поділу класу на групи, в другу половину дня. Згідно рішення педагогічної ради школи (протокол від 31.08.2021р. №1) в 5 – 9-му класах заняття з соціально-побутового орієнтування та лікувальної фізкультури (ритміки), розвитку мовлення не оцінюються. Облік занять здійснюється на сторінках класного журналу, за наявності вільних сторінок, або в окремому журналі. Тривалість групових становить 40 хвилин.

Корекційно – розвиткові логопедичні заняття проводяться в групах та індивідуально. Згідно рішення педагогічної ради школи (протокол від 31.08.2021р. №1) групи комплектуються з урахуванням однорідності мовних та інтелектуальних вад. З учнями, які мають тяжку мовні порушення та скоалні порушення проводяться індивідуальні заняття. Тривалість групових занять до 40 хвилин, індивідуальних – 15 - 20 хвилин. Облік логопедичних занять здійснюється в окремому журналі, логопедичні заняття не оцінюються.

Додаткові години на освітні галузі, враховуючи психофізичні особливості дітей з вадами інтелектуального розвитку, наявність технічної бази школи та педагогічних кадрів, наступність у вивченні дисциплін, бажання батьків та рішення педагогічної ради школи (протокол від 31.08.2021р. №1), використовуються на збільшення годин інваріантної складової навчального плану. А саме:

З метою розвитку критичного, логічного, творчого мислення, формування пошуково-дослідницьких умінь, розвитку спостережливості, творчої уяви, допитливості та формування позитивної пізнавальної мотивації навчання у 6-А та 7-А класах для дітей з інтелектуальними порушеннями легкого ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено по 1 годині для вивчення предмету інваріантної складової, а саме **«Природознавство»**.

Навчання дітей з інтелектуальними порушеннями порірного сткпеню здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

З метою формування читацької компетентності та елементарних знань з мови і правопису, забезпечення початкового рівня комунікативної

компетентності з урахуванням інтересів і можливостей учнів з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено по 1 годині для вивчення літературного читання у 6 та 7 класах, а у 7 класі для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено 1 годину для вивчення письма.

З метою розвитку художньо – творчих здібностей учнів, уяви, фантазії у 6, 7 класах для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено по 1 годині для вивчення предметів інваріантної складової, а саме «Образотворчого мистецтва».

З метою формування просторово-часових орієнтувань; корекції пізнавальної активності шляхом систематичного цілеспрямованого розвитку у дітей сприйняття кольору, форми, величини; розвитку слухового сприймання; виправлення недоліків моторики; корекції зорово-моторної координації; збагачення словникового запасу дітей; формування комунікативної діяльності, розвитку та корекції мовлення дитини, формування навичок соціальної адаптації та соціалізації, формування цілеспрямованості рухів і дій у 6 та 7 класах для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено по 1 годині для вивчення предмету варіативної складової, а саме «Психомоторний та сенсорний розвиток».

З метою покращення мовленнєвих навичок, стимулювання абстрактного мислення та вербальної діяльності у 7 класі для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню у варіативній частині робочого навчального плану (з додаткових годин) виділено 1 годину для вивчення предмету варіативної складової, а саме «Альтернативна комунікація».

Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.02.2008 № 94, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.02.2008 за №151/14842 (зі змінами), учні спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для розумово відсталих дітей звільняються від атестації.

	5 клас		6-А клас		6-Б клас		7-А клас		7-Б клас		9 клас	
	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік
Мови і літератури	5	175	5	175	4	140	5	175	5	175	4	140
Суспільствознавство												
Історія	1	35	-	-	-	-	2	70	-	-	2	70
Я у світі	-	-	-	-	1	35	-	-	1	35	-	-
Соціально-побутове орієнтування	-	-	-	-	5	175	-	-	5	175	-	-
Математика	5	175	5	175	2	70	4	140	2	70	4	140
Природознавство	-	-	2	70	1	35	2	70	1	35	2	70
Пізнаємо природу	2	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Географія	-	-	2	70	-	-	1	35	-	-	2	70

Фізика і хімія у побуті	-	-	-	-	-	-	2	70	-	-	2	70
Мистецтво:												
Музичне мистецтво	1	35	1	35	1	35	1	35	1	35	-	-
Образотворче мистецтво	1	35	1	35	2	70	1	35	2	70	-	-
Технологічна	6	210	8	280	5	175	8	280	6	210	11	385
Інформативна	2	70	1	35	1	35	1	35	1	35	1	35
Здоров'я і фізична культура												
Основи здоров'я	1	35	1	35	-	-	1	35	-	-	1	35
Фізична культура	3	105	2	70	2	70	2	70	2	70	2	70
Всього інваріант.	27	945	28	980	24	840	30	1050	26	910	31	1085
Додаткові години												
Корекційно-розвиткова робота:												
Ритміка	1	35	1	35	1	35	1	35	1	35	1	35
Соціально-побутове орієнтування	2	70	2	70	-	-	2	70	-	-	2	70
Лікувальна фізкультура	1	35	1	35	-	-	1	35	-	-	1	35
Розвиток мовлення	1	35	1	35	-	-	1	35	-	-	1	35
Психомоторний та сенсорний розвиток	-	-	-	-	3	105	-	-	3	105	-	-
Альтернативна комунікація	-	-	-	-	1	35	-	-	2	70		
Всього варіативна	5	175	5	175	5	175	5	175	6	210	5	175
Разом	32	1120	33	1155	29	1015	35	1225	32	1120	36	1260
Всього 2-4 класи	197 години на тиждень, 6895 год на рік											

Випускник базової школи – здобувач освіти, який володіє основними **ключовими компетентностями учнів базової школи:**

- *Спілкування державною мовою* (і рідною - у разі відмінності, за допомогою альтернативних засобів спілкування, що передбачає (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас. Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.

- *Математична компетентність*. Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку

технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.

- *Основні компетентності у природничих науках і технологіях.* Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання схем та таблиць, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.

- *Інформаційно-цифрова компетентність.* Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова

- *Уміння вчитися впродовж життя.* Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.

- *Ініціативність і підприємливість.* Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).

- *Соціальна і громадянська компетентності.* Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення:

ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.

Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.

- *Обізнаність і самовираження у сфері культури*. Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою альтернативних засобів спілкування) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.

- *Екологічна грамотність і здорове життя*. Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

5. Перелік програм

Типові освітні програми

№ додатку робочого навчального плану	Класи	Примітка	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
1	2-4 класи	інтелектуальні порушення легкого ступеню	Додаток №11 до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 814.
2	2 клас	інтелектуальні порушення помірною ступеню	Додаток №16 до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 № 814 (зі змінами від 16.08.2018 №917).

3	5 клас	інтелектуальні порушення легкого ступеню	Додаток №14 до Типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1317).
4	6-9 класи	інтелектуальні порушення легкого ступеню	Додаток 18 до Типової освітньої програми для 5-10(11) класів спеціальних закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами (Наказ МОН України від 12.06.18 № 627)
5	6 -7 класи	інтелектуальні порушення помірною ступеню	Додаток 19.1 до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (Наказ МОН України від 10.06.2019 № 808)

Навчальні програми для підготовчого, 1-4 класів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку

1. Математика. Навчальні програми для підготовчого, 1-5 класів спеціальних загальноосвітніх закладів для розумово відсталих дітей. Автор - Королько Н.В.

2. Музичне мистецтво, підготовчий, 1-4 класи. Укладачі: Квітка Н. О., Левченко-Бутуханова Л. Й. 2014 р.

3. Образотворче мистецтво, підготовчий, 1-4 класи. Укладач: Дмитрієва І. В. 2014 р.

4. Основи здоров'я, підготовчий, 1-4 класи. Укладач: Гладченко І. В. 2014 р.

5. Природознавство, підготовчий, 1-4 класи. Укладачі: Трикоз С. В., Блеч Г. О. 2014 р.

6. Трудове навчання, підготовчий, 1-4 класи. Укладач: Чеботарьова О. В. 2014 р.

7. Українська мова, підготовчий, 1-4 класи. Укладач: Висоцька А. М. 2014 р.

8. Фізична культура, підготовчий, 1-4 класи. Укладач: Бобренко І.В. 2014 р.

9. Я у світі, 3-4 класи. Укладачі: Трикоз С. В., Блеч Г. О. 2014 р.

Навчальні програми для підготовчого, 1-4 для дітей з помірними порушеннями інтелектуального розвитку

1. Програми з математики для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (помірна, тяжка, глибока розумова відсталість), підготовчий, 1-4 класи. Укладачі: Волнянська Н. В., Юр'єва Ю. М., Засуха Г. П. 2011 р. переглянути

2. Програми для спеціальних загальноосвітніх шкіл для дітей з вадами розумового розвитку (помірна розумова відсталість), підготовчий, 1-4 класи.

3. Образотворче мистецтво. Укладачі: Дмитрієва І. В., Омельянович І. М. 2010 р.

4. Трудове навчання. Укладач: Мерсіянова Г. М. 2010 р.
5. Українська мова. Укладач: Вавіна Л. С. 2010 р.

Модельні навчальних програм для 5класу у 2022/2023 н. р.

Мовно-літературна освітня галузь	<p>1. Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Ярмола Н. А.)</p> <p>2. Модельна навчальна програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (автор Шепічак О. О.)</p> <p>3. Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Остапенко Л. І.)</p> <p>6. Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н. В., Тороп К. С., Ляшенко В. В.)</p>
Математична освітня галузь	Модельна навчальна програма «Математика» для 5-6 спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Прохоренко Л. І., Тороп К. С., Біневич І. В.)
Природнича освітня галузь	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Василенко Н. А., Трикоз С. В., Калюкова Ж. С.)
Технологічна освітня галузь	Модельна навчальна програма “Технології (швейна справа)” для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушенням інтелектуального розвитку (авт. Швець Н. М., Тороп К. С., Дорошенко Н. М.)
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями

	інтелектуального розвитку (авт. Прибега О. М., Василенко Н. А., Лапін А. В., Різченко А. В.)
Громадянська та історична освітня галузь	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (автор Косенко Ю. М.)
Інформатична освітня галузь	Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Трокай Т. М., Лапін А. В., Ляшенко В. В.) 2. Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (автор Кликова С. О.)
Мистецька освітня галузь	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Тороп К. С., Лопатіна М. В., Прядка І. Є., Шпилева Ю. І.)
Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь	Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Тороп К. С., Ярмола Н. А., Калюкова Ж. С.)

Навчальні програми для 5-9 (10) класів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку

1. Музичне мистецтво, 5 клас. Укладачі: Квітка Н. О., Левченко-Бутуханова Л.Й. 2014 р.
2. Основи комп'ютерної грамотності, 5 клас. Укладач: Кликова С. О. 2014 р.
3. Основи здоров'я, 5 клас. Укладач: Гладченко І. В. 2014 р.
4. Природознавство, 5 клас. Укладачі: Трикоз С. В., Блеч Г. О. 2014 р
5. Українська література, 5 клас. Укладач: Висоцька А. М.
6. Українська мова, 5 клас. Укладач: Висоцька А. М.
7. Квітникарство, 5 клас. Укладач: Чеботарьова О., 2014
8. Декоративно-ужиткове мистецтво (з варіативними модулями), 5-9 класи. Укладач: Гаврюш В. О. 2014 р.
9. Фізична культура, 5 клас. Укладач: Бобренко І. В.

10. Я у світі, 5 клас. Укладачі: Трикоз С. В., Блеч Г. О. 2014 р.
  11. Географія, 5-9 класи. Укладачі: Одинченко Л. К., Скиба Т. Ю. 2015
  12. Історія України, 7-10 класи. Укладач: Косенко Ю. М. 2015
  13. Математика, 6-7 клас. Укладач: Королько Н. І. 2015 р. переглянути
  14. Образотворче мистецтво, 5-8 клас. Укладач: Дмитрієва І.В. 2015
  15. Основи здоров'я, 6-7 класи. Укладач: Гладченко І.В. 2015
  16. Основи комп'ютерної грамотності, 6-7 клас. Укладач: Кликова С. О. 2015 р.
  17. Природознавство, 6-7 класи. Укладачі: Блеч Г. О., Трикоз С. В. 2015 р.
  18. Українська література, 5-7 класи. Укладач: Висоцька А. М. 2015
  19. Українська мова, 5-7 класи. Укладач: Висоцька А. М. 2015
  20. Українська мова, 5-10 класи. Укладачі: Кравець Н. П., Утвенко Н. О. 2019 р.
  21. Фізика і хімія у побуті, 7 клас. Укладачі: Татяничикова І. В., Співак Л. А. 2015 р.
  22. Фізична культура, 6-7 класи. Укладач: Бобренко І. В. 2015 р.
  23. Трудове навчання (6-7 класи). Укладач: Чеботарьова О. В. 2015 р. .
- Зміст збірки: швейна справа; варіативні модулі (декоративно-ужиткове мистецтво), Остапенко Л. І., Алексєєва С.І., Карнаухова Л.О.
- Інформатика, 8-10 класи. Укладач: Кликова С. О. 2016 р.
24. Математика, 8-10 класи. Укладачі: Королько Н. І., Троїцька В. В. 2016 р.
  25. Музичне мистецтво, 8 клас. Укладачі: Левченко Л. Й., Іванців А. Я., Тіщенко Н. Ф. 2016 р
  26. Основи здоров'я, 8-10 класи. Укладач: Гладченко І. В. 2016 р.
  27. Основи правознавства, 10 клас. Укладач: Косенко Ю. М. 2016 р.
  28. Природознавство, 8-9 клас. Укладачі: Блеч Г. О., Трикоз С. В. 2016
  29. Українська література, 8-10 класи. Укладачі: Остапенко Л.І., Чиркіна М. О., Висоцька А. М. 2016 р.
  30. Українська література, 7-10 класи. Автор: Кравець Н. П. 2019
  31. Українська мова, 8-10 класи. Укладачі: Остапенко Л. І., Висоцька А. М. 2016 р.
  32. Українська мова, 5-10 класи. Укладачі: Кравець Н. П., Утвенко Н. О. 2019 р.
  33. Фізика і хімія у побуті, 8-10 класи. Укладачі: Татяничикова І. В., Співак Л.А. 2016 р.
  34. Фізична культура, 8-10 класи. Укладач: Бобренко І. В. 2016 р.
  35. Трудове навчання: Квітникарство, 8-10 класи. Автор: Чеботарьова О. В. 2016 р.

Навчальні програми для учнів 6-7 з інтелектуальними порушеннями помірного ступеню

1. Навчальна програма «Адаптивна фізична культура» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Біла О.М.)

2. Програма з корекційно-розвиткового заняття «Альтернативна комунікація» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Абрамович О.М.)

3. Навчальна програма «Елементарні математичні уявлення» для дітей 5-10 класів з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Мінняйло Т.С.)

4. Програма з корекційно-розвиткових занять «Логопедичні заняття» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Черноусова Н.М., Пахар С.О., Загорулько Л.В., Дубенок О.В.)

5. Навчальна програма «Мистецтво» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Сікачина Л.М.)

6. Навчальна програма «Основи інформатики» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Томіленко О.В.)

7. Навчальна програма «Предметно-практичне навчання» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Шпилька І.І.)

8. Навчальна програма «Природознавство» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Томіленко О.В.)

9. Програма з корекційно-розвиткового заняття «Психомоторний та сенсорний розвиток» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Донець Г.С.)

10. Навчальна програма «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Науменко О.В.)

11. Навчальна програма «Читання та письмо» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Шестопап В.М., Абрамович О.М.)

12. Навчальна програма «Я у світі» для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів (Литвин І.М., Хронік Т.Є., Томіленко О.В.).

Програми з корекційно-розвиткової роботи

1. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І.В.).

2. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (автор: Ярмола Н.А.).

3. Програма з корекційно-розвиткової роботи «У світі ритмів» для 1-4 класів з спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (автори: Левченко Л.Й., Гладченко І.В.).

4. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток психомоторики та сенсорних процесів» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями (автори: Жук Т.Я., Трикоз С.В.).

5. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти дітей з інтелектуальними порушеннями (автори: Хайдарова О.С., Блеч Г.О.).

6. Програма з корекційно-розвиткової роботи «**Розвиток мовлення**» для учнів 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів з помірними інтелектуальними порушеннями (Хайдарова О. С., Блеч Г. О.).

7. Програма з корекційно-розвиткової роботи «**Ритміка**» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Редько Л. О., Безкоровайна Л. А., Гладченко І. В.).

8. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І. В.).

9. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (авт. Остапенко Л. І., Тарновська Л. І.).

6.Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Важливою складовою формування соціальної і громадянської компетентностей в учнів є ранкові зустрічі, які згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України проводяться на початку кожного навчального дня впродовж 15–20 хвилин. Час на проведення ранкових зустрічей не облікується в класних журналах, частково компенсує різницю в тривалості навчальних занять (лист Міністерства освіти і науки України №01/9-190 від 02.04.2018 року).

Для досягнення очікуваних результатів навчання використовуватимуться інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, ситуаційні вправи, екскурсії тощо. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне

застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

В початковій школі освітній процес може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій). Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – GoogleClassroom. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку GoogIMeet.

7. Опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється за критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку, схвалених для використання в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами комісією із спеціальної педагогіки Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (Лист ДНУ «ІМЗО» №№22.1/12-Г-623 від 22.07.2020р.).

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1-3 класів з порушеннями інтелектуального розвитку у початковій школі має формувальний характер, здійснюється вербально, на суб'єкт-суб'єктивних засадах, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання.

Здійснення формувального оцінювання орієнтує вчителя на спостереження за навчальним поступом кожного учня. Воно розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно.

Орієнтирами для здійснення формувального оцінювання є вимоги до результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти та очікуваними результатами, зазначеними в типових освітніх програмах для навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. При цьому особливості дитини можуть впливати на темп та характер навчання, вибір доцільних методів та форм навчання, внаслідок чого вона може досягати вказаних результатів.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для:

- організації постійного спостереження за динамікою формування певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, та особистим розвитком учня;

- обговорення навчального поступу з учнями та їхніми батьками або особами, які їх замінюють;
- формувального (поточного) та завершального (підсумкового) оцінювання.

Завершальне (підсумкове) оцінювання результатів навчання має місце лише в кінці навчального року і проводиться з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання.

Форми і види перевірок для проведення завершального оцінювання учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу.

Формувальному оцінюванню підлягає процес навчання учня, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату. Метою такого оцінювання є формування у дитини впевненості в собі, в своїх можливостях; відзначення будь-якого успіху; акцентування уваги на сильних сторонах, а не на помилках;

діагностування досягнення на кожному з етапів навчання; адаптування освітнього процесу до здатностей дитини; виявлення проблем і вчасне запобігання їх нашаруванню; стимулювання бажання вчитися та прагнути максимально можливих результатів; запобігання побоюванням помилитися.

Формувальне оцінювання має мотивувати і надихати дитину на навчальну діяльність, вияв власних здобутків та сприяти формуванню навичок застосування знань і умінь при виконанні практико-орієнтованих завдань.

Невід'ємним складником оцінювальної діяльності є вироблення в учнів здатності оцінювати (під керівництвом педагога) власний прогрес. Для організації самоконтролю можна (на розсуд педагогів) використовувати різноманітні листки оцінювання, оформлені у цікавий для дітей спосіб. Здійснення зворотного зв'язку з учнями в процесі оцінювання кожної виконаної роботи має орієнтувати їх на успіх, підтримувати й надихати на саморозвиток і вдосконалення. Таким чином виявляється формувальний характер контролю та оцінювання особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів 1-4 класів

У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень. Навчальні досягнення учнів 2-4-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностичної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностувальної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє

помітний прогрес» / «досягає результату за допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»).

Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо.

В 3-4 класах відповідно рішення педагогічної ради від 31.08.2022 року (протокол №1) здійснюватиметься рівневе оцінювання, яке фіксуватиметься в класному журналі. Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюватиметься на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти, яка дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату.

Здобувачі освіти по завершенню навчального року отримують Свідоцтво досягнень 1-2 класу, Свідоцтво досягнень 3-4 класу.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється за критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, відповідно до рішення комісії із спеціальної педагогіки Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол №4 від 9.10.2019 року) за 9 бальною шкалою та /або трьох рівнів.

Моніторинг якості освіти забезпечуються внутрішніми інструментами контролю і проводиться протягом року з обов'язковим зрізом знань не менше двох разів на рік.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з інтелектуальними порушеннями помірного ступеня здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального матеріалу, індивідуальними особливостями розвитку учнів зазначеної категорії. При цьому додатковим засобом для оцінювання можуть бути технічні засоби навчання, засоби допоміжної та альтернативної комунікації.

8. Структура навчального року

У 2022/-2023 навчальному році в спеціальній школі передбачено п'ятиденний робочий тиждень.

Відповідно до ст. 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня 2022 року по 30 грудня 2022 року,

II семестр – з 16 січня 2023 року по 02 червня 2023 року.

Упродовж навчального року для учнів та вихованців проводяться канікули:

Осінні - 24.10.2022 – 30.10.2022;

Зимові – 02.01.2023 - 15.01.2023;

Весняні - 27.03.2023 – 02.04.2022.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 02 червня 2023 року.

Навчальні екскурсії у 1-4 класах та навчальна практика в 5-9 класах проводитимуться протягом навчального року.

Тривалість уроку (навчального заняття):

у 1 класах – 35 хвилин;

у 2-4 класах - 40 хвилин (з одночасним збільшенням тривалості перерви);

у 5-9 класах – 45 хвилин.

На кожному уроці після 15 хвилин занять проводиться фізкульт-хвилинка з використанням лікувально - коригуючих вправ.

Робочий навчальний план
2-4 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями легкого ступеню
КЗО «Магдалинівська спеціальна школа» ДОР»
на 2022/2023 навчальний рік

наказ МОН України від 26.07.2018 № 814, додаток 11

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2 клас	3 клас	4 клас	Разом
Мовно - літературна	Українська мова і література	7+1	7+1	1	24
Математика	Математика	4	4	4	12
Природнича Соціальна і здоров'язберезувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	4	4	4	12
Технологічна	Трудове навчання	2	2	2	6
Інформатична					
Мистецька	Образотворче мистецтво	1+1	1+1	1+1	6
	Музичне мистецтво	1	1	1	3
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	9
Усього		22+2	22+2	22+2	72
Корекційно- розвиткова робота	Логопедія	4	4	4	12
	Ритміка	1	1	1	3
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	3
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	6
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	3	3	9
Гранично допустиме навчальне навантаження		21	22	22	65

Всього 84 години

Робочий навчальний план
2 класу для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною ступеню
КЗО «Магдалинівська спеціальна школа» ДОР»
на 2022-2023 навчальний рік

наказ МОН України від 26.07.2018 № 814 (зі змінами від 16.08.2018 № 917), додаток 16

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		2	Разом
Мова і література	Формування навичок читання та письма	2 2	4
Математична	Формування елементарних математичних уявлень	2	2
Природнича	Я досліджую світ	3	5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Соціально-побутове орієнтування	2	
Громадянська та історична			
Технологічна	Предметно-практичне навчання	2+2	4
Інформатична			
Мистецька	Розвиток художньо-естетичних навичок	1	3
	Музичне мистецтво		
	Розвиток художньо-естетичних навичок	1+1	
Образотворче мистецтво			
Фізкультурна	Адаптивна фізична культура	3	3
Усього		18+3	21
Корекційно розв'язувальна робота	Психомоторний та сенсорний розвиток	3+1	4
	Логопедичні заняття	2	2
	Ритміка	1	1
	Альтернативна комунікація	2	2
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		6	6
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження		21	21

Всього 28 годин

Робочий навчальний план
5 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями
КЗО «Магдалинівська спеціальна школа» ДОР»
на 2022-2023 н. р
 наказ МОН України від 07.12.2021 № 1317, додаток 14

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5	разом
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
Математична	Математика	5	5
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	-
	Фізика і хімія у побуті	-	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
	Історія України	-	-
	Правознавство	-	-
Інформатична	Інформатика	2	2
Технологічна	Технології	6	6
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		27	27
Корекційно розвиткова робота	Соціально - побутове орієнтування	2	2
	Розвиток мовлення	1	1
	Лікувальна фізкультура	1	1
	Ритміка	1	1
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно – розвиткові роботи)		28	28
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня (без корекційно–розвиткових занять)		25	25

Всього - 32 години

Робочий навчальний план
6-9 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями
КЗО «Магдалинівська спеціальна школа» ДОР»
на 2022-2023 н. р
 наказ МОН України від 12.06.2018 № 627, додаток 18

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		6	7	9	разом
Мови і літератури	Українська мова	3	3	2	8
	Українська література	2	2	2	6
Суспільствознавство	Історія України	-	2	2	4
	Я у Світі	-	-	-	-
	Основи правознавства	-	-	-	-
Математика	Математика	5	4	4	13
Природознавство	Природознавство	1+1	1+1	2	6
	Географія	2	1	2	5
	Фізика і хімія у побуті	-	2	2	4
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	2
Технології	Трудове навчання	8	8	11	27
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура	2	2	2	6
Разом		27+1	29+1	31	89
Корекційно розвиткові заняття	Соціально - побутове орієнтування	2	2	2	6
	Розвиток мовлення	1	1	1	3
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	3
	Ритміка	1	1	1	3
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1	1	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	30	32	90

Всього - 104 години

Робочий навчальний план
6-7 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями
помірною ступеню
КЗО «Магдалинівська спеціальна школа» ДОР»
на 2022/2023 навчальний рік

наказ МОН України від 10.06.2019 № 808, Таблиця 19.1

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6 клас	7 клас	Разом
Мова і література	Українська мова	1+1	1+1	4
	Українська література	2	2+1	5
Суспільствознавство	Я у Світі	1	1	2
	Соціально-побутове орієнтування	5	5	10
Математика	Елементарні математичні уявлення	2	2	4
Природознавство	Природознавство	1	1	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1+1	1+1	4
Технології	Предметно-практичне навчання	5	5+1	11
	Основи інформатики	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Адаптивна фізична культура	2	2	4
Разом		22+2	22+4	50
Корекційно розвиткові заняття	Психомоторний та сенсорний розвиток	2+1	2+1	6
	Альтернативна комунікація	1	1+1	3
	Логопедичні заняття	1	1	2
	Ритміка	1	1	2
Додаткові години на предмети інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття		3	6	9
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		28	30	58

Всього 61 година